

§ 2.

Naar Brugeren af et Hus paa Landet, som anvendes til Husmandsbrug, i sin Besiddelsestid har foretaget saadanne Istandsættelser af og Tilbygninger til de paa Ejendommen værende Bygninger, som have været nødvendige til Ejendommens Drift som Husmandsbrug eller til Husets Beboelse af Husmanden med Hustru og ugifte Børn, eller af nyt har opført saadanne Bygninger paa Ejendommen, som paa samme Maade kunne siges at have været nødvendige, skal der ved Fratrædelsen af Ejendommen gives ham Erstatning derfor af Ejeren.

Det samme gælder med Hensyn til saadanne Nybygninger, Tilbygninger, Istandsættelser og Forøgelse af det mur- og nagelfaste Inventarium, som, selv om de ikke kunne anses for strengt taget nødvendige til Jordens Drift, dog maa erkendes for at være hensigtsmæssige, naar de uomtvistelig have forøget Husets almindelige Handelsværdi som Husmandshus.

Erstatningsretten omfatter fremdeles ikke blot saadanne større Grundforbedringer af Husets Tilliggende, der utvivlsomt have varigen forøget dets Værdi som Husmandsbrug, saasom Opdyrkning af Overdrev, Heder, Mose eller Kær, Rydning af stenlagte Jordstykker, Udtørring af Moradser, Afsivnings- og Overrislingsanlæg; men ogsaa de nyttige og hensigtsmæssige mindre Grundforbedringer til Eks. Mergling, omfattende Udgravninger, Brøndsætning, Hegning eller desl., hvoraf Brugeren paa Grund af Besiddelsens Afbrydelse ikke har faaet Lejlighed til at høste den fulde Fordel. Endvidere tilkommer der Brugeren Erstatning, naar han ved Aflevering af Huset bevislig har nedlagt mere eller kostbarere Saasød eller Frø i Jorden, end der er overleveret ham.

Har Ejeren til Udførelse af de fornævnte Bygningsarbejder eller Grundforbedringer forstrakt Brugeren med Materialier eller ydet ham Hjælp med Mandskab eller Heste og Vogn, da bør Værdien af disse og andre Tilskud komme til Afdrag ved Erstatningens Fastsættelse.

§ 3.

Adgangen til den ved forrige Paragraf hjemlede Erstatning bliver imidlertid saavel for Nybygninger, Istandsættelser, Tilbygninger og Inventarieforøgelser som for Grundforbedringer betinget af, at Brugeren, forinden Arbejdet paabegyndes, derom bevisligen har gjort Anmeldelse til Ejeren. Endvidere er Adgangen til Erstatning betinget af, at Brugeren drager Omsorg for, at Ejendommen ved Brugsforholdets Ophør afleveres ved en efter Reglerne i § 5 afholdt Synsforretning, medmindre der mellem Bruger og Ejer er truffet mindelig Overenskomst om Erstatningens Størrelse.

§ 4.

Det er Ejerenes Pligt fremtidig at sørge for, at Overleveringen til Brugerne af Huse paa Landet sker ved en Forretning, der afholdes af Parterne selv i Overensstemmelse med en af Landbrugsministeriet foreskrevet Formular, som godkendes og underskrives af dem, eller, hvis nogen af dem forlanger det, ved en efter Reglerne i § 5 afholdt Synsforretning.

§ 5.

De i §§ 3 og 4 ommeldte Synsforretninger foretages af 2 Synsmænd, hvoraf hver Part vælger en. Kunne Synsmændene ikke blive enige, vælger de en Opmand, og kunne de ikke forenes om dennes Valg, beskikker Amtmanden en Opmand. Omkostningerne ved Synsforretningerne bæres lige af begge Parter.